

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunere legislativă privind instituirea Programului național de prevenire și gestionare a înmulțirii populației de câini fără stăpân.

Câinii reprezintă unul din cele mai răspândite animale domestice din România, efectivul lor împărțindu-se în două mari categorii: câini care depind și cei care nu depind de om.

Câinii cu stăpân se împart în câini de companie, câini de curte sau cu un rol de pază în gospodăria tradițională și câini utilitari (dresați pentru pază și protecție, cei de vânătoare, câinii cu roluri în cadrul instituțiilor statului/politie, vamă, etc. și câinii de terapie).

Câinii fără stăpân parțial independenți de om sunt cei născuți în stradă și care își procură singuri apă și hrană mai ales din gunoaie și deșeuri. Aceștia nu supraviețuiesc foarte mult și produc la rândul lor pui extrem de vulnerabili.

Parte dintre ei sunt "adoptați" de comunități sau de indivizi (cei supranumiți "de bloc", "de șantier", "de restaurant" etc.), hrăniți "cu ce prisosește" și, de regulă, neîngrijiți medical și neasumați de o persoană anume.

Există și câini total independenți de om, anume câinii ferali, care sunt de fapt câini sălbaticiți, la prima, a doua sau a treia generație, și care trăiesc la liziera pădurilor sau pe câmp, departe de așezări umane. Aceștia își procură hrana din vânătoare și nu se hrănesc din gunoaie sau deșeuri.

Cauza inițială a efectivului numeros de câini fără stăpân de astăzi este unanim recunoscută:

Programul de demolări și urbanizare accelerată a României din perioada socialistă a avut ca efect pervers inclusiv apariția multor câini rămași fără adăpost și supraveghere, generații la rând.

În timp, și în mentalul colectiv s-au produs mutații: câinele, considerat, secole, "cel mai bun prieten al omului" și veșnic recunoscător pentru bucata de pâine pe care o împărțeau, le-a devenit multora deranjant, indezirabil și chiar periculos.

Astfel, putem vorbi, astăzi, despre un abandon "pe stradă", masiv, al puilor și câinilor în vârstă, deveniți "inutili", și despre abandonarea câinilor "salvați de eutanasiere de iubitori" de pe raza unor unități administrativ-teritoriale (UAT-uri) și eliberați pe teritoriul altora, fenomen generat de lipsa de educație a oamenilor și de lipsa unor programe de sterilizare bine puse la punct.

Cert este că, în toată această lungă perioadă, lipsa programelor eficiente de sterilizare a câinilor cu sau fără stăpân, alături de abandonul constant al puilor sau adulților nedoriți precum și alți numeroși factori de natură subiectivă au făcut din câinii fără stăpân o problemă reală, dificil de gestionat de către autorități.

O problemă, care, din păcate, se acutizează pe zi ce trece și se adaugă celor care autoritățile administrației publice locale le au de soluționat, mai ales în mediul urban.

Gestionarea situației proliferării "câinilor fără stăpân" (*orice câine crescut, adăpostit, ținut pe domeniul public, în locuri publice sau în spațiile adiacente acestora, în afara proprietății stăpânului sau deținătorului acestuia, necontrolat, nesupravegheat, liber, abandonat, inclusiv cei identificați prin microcipare sau alt mijloc alternativ de identificare, stabilit de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor-ANSVSA*) trebuie privită, deci, cu maximă atenție, ținând cont atât de legislația națională și europeană în domeniu, cât și de sensibilitățile pe care aceasta le generează în colectivitate, atât în rândul iubitorilor de animale, cât și în rândul celor care se tem că acestea, nesupravegheate, sunt periculoase pentru sănătatea și chiar viața omului.

Sunt bine cunoscute cel puțin două cazuri de violență, care au adâncit dramatic prăpastia dintre adepții și contestatarii eutanasierii câinilor fără stăpân:

Primul, cel care a determinat și emiterea Ordonanței de Urgență

155/2001, este cel al Georgetei Stoicescu. Aceasta a fost atacată și

mușcată, grav, de 7 câini comunitari, în fața casei sale din București, incident în urma căruia starea de sănătate i s-a deteriorat dramatic și nu a mai părăsit domiciliul de teama unui alt atac.

Celălalt incident, soldat, tragic cu moartea lui Ionuț Anghel, copilul de patru ani mușcat de câini pe un teren privat din apropierea Parcului Tei din Capitală, de pe 2 septembrie 2013, a determinat ca, în numai o săptămână, Camera Deputaților să adopte, pe 10 septembrie, Legea nr. 258/2013 privind câinii fără stăpân, cu 266 de voturi "pentru", 23 de voturi "împotriva" și 20 de abțineri în ciuda faptului că inițiatorul legii nu a fost de acord cu includerea eutanasierii ca prevedere.

Această lege păstrează prevederile OUG 155/2001 privind eutanasierea, ceea ce a generat o polemică ce a scindat societatea românească în două tabere: cei care voiau eliminarea câinilor de pe străzi cu orice preț și cei care voiau protejarea patrupedelor cu orice preț. Practic, deși acea Ordonanță și-a dovedit ineficiența în rezolvarea problemei câinilor fără stăpân, Parlamentul României a reeditat prevederile privind eutanasierea.

Privind retrospectiv, putem aprecia că Legea 258/ 2013, adoptată în grabă, sub imperiul emoțiilor provocate de tragedia micuțului Ionuț Anghel, nu și-a atins tocmai obiectivul său inițial: acela de a obliga autoritatea la găsirea unor soluții complexe pentru crearea premiselor de soluționare definitivă și pe termen lung a problemei câinilor fără stăpân **prin controlarea reproducerii acestora.**

Faptul că a fost amendată în ultima clipă pentru a oferi o aparentă rezolvare rapidă și radicală - eutanasierea surplusului de câini de pe străzile din România- nu a făcut decât să adâncească conflictul social și să creeze posibilitatea aplicării sale în mod subiectiv.

Astfel, la Brașov, eutanasierea a fost interzisă, în timp ce, la Tulcea, aceasta a fost aplicată intens, la Târgu-Mureș, s-a ales calea adopțiilor internaționale iar la Oradea- sterilizarea câinilor și înapoierea în mediul din care provin...

Indiscutabil, apariția acestei legi nu a avut rezultatele dorite, deci problema gestionării populației de câini fără stăpân necesită și o altă abordare: să acționăm, **concret și sistematic, la scară națională,** pentru

prevenirea înmulțirii populației de câini fără stăpân. Să ne îngrijim de starea de sănătate a celor care există și, treptat, pe cale naturală, să le diminuăm, până la zero, dinamica de creștere.

Pentru că, de fapt, în aceasta constă problema!

Statistic, atât timp cât mediul în care trăiesc le poate furniza resurse suficiente, 75 la sută din populația canină va fi mereu la vârsta maturității reproductive, o femelă putând naște de două ori pe an între 8 și 12 pui. Specialiștii estimează că o femelă naște, în medie, 20 de pui pe an începând cu vârsta minimă de 6 luni în cazul câinilor de dimensiuni mai mici, ajungând până la 18 luni în cazul câinilor de talie extrem de mare.

Situația poate fi ținută, însă, sub control, dacă adoptăm, și în România, măsuri care deja și-au dovedit viabilitatea:

În SUECIA, Legea privind protecția animalelor a fost adoptată în 1988 și include dispoziții privind bunăstarea animalelor, interzicând neglijarea acestora, abandonul și cruzimea.

Adăposturile de animale nu sunt reglementate prin legislația națională, ci sunt conduse exclusiv de către organizații neguvernamentale și sunt auto reglementate.

Pe străzile din Suedia nu există câini fără stăpân ci, doar în foarte rare cazuri, câini pierduți.

Explicația este una extrem de simplă: suedezii iubesc câinii, însă au înțeles că, spre binele tuturor, trebuie să o facă în mod responsabil. Calitatea de proprietar al unui câine nu presupune doar bucuria de a-l avea în preajmă, ci și responsabilitatea de a-l menține sănătos și curat și de a-ți asuma consecințele deținerii lui.

Mai aproape de noi, SLOVENIA, a adoptat, încă înainte de 2005, legi care au permis gestionarea eficientă a problemei: un sistem obligatoriu de înregistrare a tuturor câinilor, microciparea tuturor celor născuți după 1 ianuarie 2003 (microcipul este implantat gratuit de către medicii veterinari; datele despre animale și proprietarul lor sunt înregistrate într-o bază de date centrală, administrată de Ministerul Agriculturii.

Nu există un program național de sterilizare, însă cele mai

multe municipalități desfășoară acțiuni bianuale, subvenționate, de sterilizare.

În România, putem observa că nu atât legislația românească este deficitară, cât modul de implementare și măsurile adiacente: de la cele de educare a deținătorilor de animale, de identificare și înregistrare obligatorie a tuturor exemplarelor, de control al reproducerii și de prevenire a abandonului și până la managementul deșeurilor municipale, acestea, depozitate necorespunzător, fiind una dintre resursele principale, care întrețin proliferarea câinilor fără stăpân!

Or, pentru succesul unor astfel de demersuri, responsabilizarea exclusivă a autorităților administrației publice locale nu este suficientă!

Este nevoie de conlucrarea acestora cu societatea civilă, cu cabinetele veterinare și ANSVSA și, nu în ultimul rând, de susținerea logistică și financiară a statului.

Apreciem că instituirea unui **Program național de prevenire și gestionare a înmulțirii populației de câini fără stăpân** este cea mai potrivită soluție pentru realizarea acestui deziderat

Implementarea Programului:

- Asigură o diminuare, pe cale naturală, fără intervenția agresivă a omului, a populației de câini fără stăpân
- Asigură o radiografie reală, la zi, a dimensiunii fenomenului
- Contribuie la educarea populației din punct de vedere sanitar
- Contribuie la diminuarea cazurilor de boli transmise la om (rabia, leptospiroza, febra butonoasă, maladia Lyme, paraziți interni și externi etc.) și a rănirii acestora prin mușcare, ceea ce, implicit, conduce la micșorarea cheltuielilor pentru îngrijiri medicale
- Contribuie la diminuarea cazurilor de boli transmise animalelor de companie
- Asigură o conlucrare productivă, transparentă, între autoritățile statului, autoritățile administrației publice locale, medicii veterinari și societatea civilă

Măsuri propuse prin Programului național de prevenire și gestionare a înmulțirii populației de câini fără stăpân:

1. Catagrafierea câinilor:

a) catagrafierea câinilor cu stăpân

b) catagrafierea câinilor fără stăpân

Prin această operațiune se stabilește, cu exactitate, efectivul de câini de pe raza fiecărei UAT, atât cel al câinilor cu stăpân, cât și cel al câinilor fără stăpân, se stabilesc zonele de risc pentru fiecare UAT în parte, precum și deținătorii de câini.

Acest prim pas se poate realiza, practic, fără costuri.

Catagrafierea poate fi realizată de angajații compartimentului registrul agricol, existent în fiecare UAT, ajutați de angajații poliției locale.

2. Microciparea obligatorie a câinilor cu stăpân și a celor fără stăpân

Este o operațiune ce urmează a fi realizată de către medicii veterinari de libera practică și susținută financiar de autoritățile administrației publice locale.

Deși aceasta măsură impune o cheltuială pentru bugetul local (aproximativ 80 lei/exemplar, o singură dată, tarif care include: contravaloarea microcipului, carnetul de sănătate și introducerea informațiilor într-o bază de date electronice, unde, alături de datele de identificare ale câinelui, sunt introduse și datele exacte ale proprietarului), este perfect justificată, având ca efect prevenirea abandonului, sursă majoră a înmulțirii efectivului de câini fără stăpân.

3. Programe de educare și informare a populației, pe categorii de vârstă. Este încă o măsură ce se poate realiza fără costuri, cu sprijinul cadrelor didactice și ong-urilor de profil, în școli sau în întâlniri publice, organizate de autoritatea locală, direct interesată de rezolvarea problemei.

4. Sterilizarea obligatorie a câinilor cu stăpân, cu excepția câinilor de rasă și a câinilor fără stăpân.

Aceasta măsură poate să fie implementată fără costuri sau cu costuri minime din partea autorității locale și impune extragerea din teritoriu, cu prioritate, a câinilor care prezintă grad de risc pentru cetățeni și pentru comunitate.

Implementarea programului de sterilizare se face în colaborare permanentă cu organizațiile pentru protecția animalelor și a facultăților de medicină veterinară, care pot contribui, prin voluntari, la realizarea programului.

5. Program permanent de adoptare a câinilor.

Programul de adopție poate fi național/internațional.

Acesta poate include și evenimente periodice, dedicate.

6. Obligarea deținătorilor de câini de a plăti o taxă anuală descurajantă pentru fiecare câine nesterilizat, prin hotărâre de consiliu local, sumele astfel colectate urmând a constitui un fond special, destinat sterilizării.

Programul național de prevenire și gestionare a înmulțirii populației de câini fără stăpân are avantajul că, prin pași simpli, realizabili, fără birocrație și cheltuieli excesive, rezolvă, pe termen mediu și lung, o problemă care trenează, de decenii, cu efecte benefice atât asupra sănătății omului, cât și a animalelor.

Inițiatori:

Nr. Crt.	Nume Prenume	Grup Parlamentar	Semnătura
1	Grația Leocadia Gavrilescu	PPUSL - PSD	
2	Zulfeară Mădălin Lăușă	PSD	
3	Paraschiv Rodica	PSD	
4	GEERĂ ANDREI DOMINIC	PPU-UL /PSD	
5	CAPRĂRĂ IONEL	PPU-UL	

